

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kladóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
JULIUS 16.
160. SZÁM.

Péntek

Harc a kenyérért

Az ember mindennapi küzdelmét szokták így is megjelölni: Kenyérharc. Találószerű is ez a kifejezés. Hiszen alapjában véve, az egész életküzdelem, a létért és megélhetésért folytatott ádáz harc, ridegen megfogalmazva nem is más, mint egyszerű kenyérharc. Viaskodás és tusakodás a mindennapi kenyér, a betevő falat biztosításáért. Sajnos itt kezdődik és itt végződik az élet. A materiális szükségletek kielégítésénél. Persze igazi szép és teljes emberi élet csak akkor lehetséges, ha a harcoló emberi lélek sorsa nem elégül ki a mindennapi betevő falat megszerzésénél, vagyis a kenyérharc lefolytatásánál, hanem mellette és mögötte megkeresi és megtalálja a lét örömeit, szépségeit és kisebb-nagyobb boldogító ajándékait. Azokat a tényeket és jelenségeket, amelyek a test mellett a lélek számára jelentenek felüdülést és megerősödést. De ha ridegen és elvonatkoztatva csak magát az életet nézzük, akkor azt kell mondanunk, hogy végső eredményben igenis kenyérharc ez az élet. És most kétszeresen is kenyérharc. Mert a kenyér rendkívül drága és az érte folytatott küzdelem kétszeresen nehéz. Kicsi kereseti és megélhetési lehetőségekből még a nap-nap után szükséges karaj kegyereket is nehéz biztosítani. Pedig csodálatos dolog ez. Románia kifejezetten agrárország, termelésének túlnyomó hányada mezőgazdasági jellegű és ennek ellenére a liszt és kenyér-árak mégis meglehetősen magasakat mutatnak. De nemcsak a termelők és az eladók, a pékek és a mezőgazdák s a malmosok felelősek ezért, hanem jelentős részben maga az állam is, mely az adók és illetékeknek tulzolt tömegével, pénzegekkel, illetékekkel, vámokkal sújtja a lisztet és kenyeret. Ezzel pedig kényszerítően hozzájárul azok árának magas szinten való kialakulásához. Holott az ország lakosságának túlnyomó része szegény emberekből, kisegzisztenciákból áll, akik legalább azt szeretnék, hogy ha többre nem jut nekik, a mindennapi kenyér biztosítása ne ütközzék számukra leküzdhetetlen akadályokba. Pillanatnyilag lehet tehát itt olyan megoldásokkal kísérletezni, mint Fodor a nagyváradi polgármester tette, hogy a szomszéd községek lakosainak megengedi a Nagyváradon való kenyér-árulást és így az olcsó falusi kenyérrel akarja letörni a városi kenyér-drágaságot. Kétségtelen, hogy ilyen esetekben jó egy kis konkurrenca, de legyen az egészséges és főleg arányban álló konkurrenca, hiszen a falusi kenyérárulást sok olyan illeték nem terheli, ami a városi kenyérsütőket viszont sújtja. Mégis sokkal helyesebb lenne, a törvény által biztosított keretek között valójában szabályozni a kenyérárakat. Elsősorban pedig leszállítani a kenyérre és lisztre rótt nagy illetékeket és adókat. Egyszóval nem helyi és alkalmi, mondhatnók így is, ötletszerű megoldásokkal kell kísérletezni, hanem általános az egész országra kiterjedő egyetemes érvényű intézkedésekkel teremteni rendet, egyensúlyt és megnyugvást a kenyér-piacon. A kormányzati tényezőknél kell felvenniök a harcot a kenyérért, hogy a szegény emberek mindennapi kenyérharcra ne lehessenek kényszerítve szörnyű küzdelemmé. A

kenyér — áldás — tartja a példaszó, de maradjon is az. Áldás, ami ellen soha sem fakad ki az átok, azért, hogy a kenyér egyeseknek, vagy a nagy közü-

letnek mulasztása, vagy hibája miatt — drága.

Mert itt áll igazán a mondás a menny felé és föld felé is: Add meg a mi min-

dennapi kenyérünket! Add meg — könnyű és veredő nélkül. Verejtékünk árán ugyan, de áldással.

Lebrun francia köztársasági elnök tegnap diszebedett adott Károly király tiszteletére

(PÁRIS.) Lebrun köztársasági elnök előtt, akinek jobbán Öfelsége Károly román király állott, folyt le a legfényesebb katonai felvonulás, amelyenre Franciaországban az 1919. évi „győzelmi parádé” óta nem volt példa. Károly király Urdareanu ezredes udvari marsall kíséretében reggel 9 órakor indult el a felvonulás helyére Bellefont ezredessel, a köztársasági elnökhöz beosztott törzstiszttel, aki az uralkodó egész párisi tartózkodásának idejére melléje nyert beosztást. A király tüzértábornoki egyenruhát viselt, vállán a Vitéz Mihály rend lovagjainak fehér köpenyével.

Öfelsége Lebrun elnök jobbán helyezkedett el a diszpáholyban. Sichertu

tábornok román, Nedics tábornok jugoszláv és Gamelin tábornok francia vezérkari főnökök a miniszteri páholyból nézték végig a felvonulást. A katonai parádé rendkívüli hatást keltett. Károly király megcsodálta a hadsereg gépesítésével elért tökéletességet és a francia haderő minden fegyvernemének kifogástalan felszerelését, illetve katonai teljesítményét. Az ünnepségen óriási lelkes tömeg vett részt, amely úgy érkezéskor, mint távozáskor a legmelegebben ünnepelte az uralkodót.

Lebrun elnök a diszfelvonulás végén ebédet adott a Elysée palotában. Károly király Lebrun jobbán és a marokkói szultán balján ült. Jelen voltak itt a kormány összes tagjai, a

francia hadsereg összes vezető tisztjei, Urdareanu ezredes, Dinu Cesianu párisi követ, Sichertu tábornok, Potopescu ezredes, katonai attasé, Ilie Radu, az uralkodó segédtestje és a román követség főtisztviselői.

Az uralkodó különben tegnap fogadta Chaumets miniszterelnököt, Delbos, Cot és Boncour minisztereket, majd pedig Daladiert és más személyiségeket fogad. Tegnap délután a párisi polgármester rendezett fogadást Öfelsége tiszteletére. Ma este az uralkodó szolgálat felvacsorát a román kiállítási csarnok vendéglőjében. Erre Lebrun elnök, a francia kormány tagjai, a törvényhozó testületek elnökei és számos előkelőség hivatalosak.

Kettős tervezetet készített Anglia a benemavatózási rendszer megőrzésére

Ha az összes Spanyolországban küzdő idegen önkénteseket visszahívják, Francoi elismerik vezérnek. Súlyos összeütközések voltak a jobb és baloldali között a francia nemzeti ünnepnapon több városban. Egyidőben folynak a harcok és a békéltető-tárgyalások a japánok és kínaiak között. Egyiptom is élesen ellenzi Palesztina felosztását. Szigorú ellenőrzést vezettek be az orosz határokon

(LONDON.) (Reuter.) A brit külügyminiszter tegnap délelőtt átnyújtotta a benemavatózási konferencián résztvevő hatalmak képviselőinek az angol kormány kompromisszumos javaslatát azzal a kéréssel, hogy a péntek délelőtt 11 órára összehívott értekezletig azt tanulmányozzák és vonatkozó észrevételeiket megtegyék. A jegyzék rendkívül gondosan készült és kiterjed a kontroll-probléma minden részletére. Főbb javaslatok a következők:

1. A spanyol kikötők nemzetközi ellenőrzés alá helyezendők. 2. Az eddigi tengeri ellenőrzési patrullszisztéma megszüntetendő az által, hogy minden Spanyolország felé haladó hajóra nemzetközi kontrolltiszttel ültetendő, kiknek jelenléte garancia arra, hogy a gőzös nem szállít meg nem engedett hadianyagokat és önkénteseket. 3. A szárazföldi ellenőrzés a volt módon úgy a francia, mint a portugál határon helyreállítandó. 4. Az ibériai félszigeten harcolók hadviselési joga a tengeren bizonyos feltételek mellett elismerendő és pedig, ha szabad közlekedést biztosítanak minden benemavatózási konferencia zászló alatt haladó, nemzetközileg kontrollált hajónak, ha hadiszervek minősítik a konferencia által megjelölendő cikkeket és végül, ha nem háborgatják azokat a más országok felé tartó hajókat, me-

lyeknek spanyol vizeken kell keresztül haladniuk. 5. Ellenőrzés alá veendő a spanyolországi repülőterek. 6. A nemzetiek és a valenciai kormány szolgálatában álló önkéntesek eltávolítandók.

Emellett a jegyzék mellett a brit kormány egy második memorandumot is átnyújtott, mely a benemavatózási konferencia technikai albizottsága számára készült és felsorolja az önkéntesek visszahi-

vásának módjait. A délutáni lapok szerint a kompromisszumos javaslat jól sikerült és remélhető, hogy a benemavatózási konferencia minden résztvevő hatalmának tetszését megnyeri. Ha azonban nem is tenné ezt, még akkor is rendkívül kedvező alap a további tárgyalásokra, miert is remélhető a válság megszüntetésének lehetőségében.

Megnyílt a nemzeti kisebbségek nemzetközi értekezlete

(LONDON.) (Reuter.) Tegnap nyitották meg a nemzeti kisebbségek nemzetközi értekezletét, melyen egyelőre az értekezletet rendező angol megbízottak szólaltak fel, hangsúlyozva, hogy minden alkalmat megragadnak arra, hogy a brit kormány köteletségévé tegyék a kisebbségek sérelmeinek rendezését.

A francia nemzeti ünnep

(PÁRIS.) (Reuter.) Franciaország hagyományos pompával ülte meg július 14-iki nemzeti ünnepét, melynek folyama alatt általános munkaszünet volt az egész ország területén. Párisban nagy csapatszemle volt és ennek tartama alatt 600 repülőgép keringett a levegőben. A csapatszemlén résztvettek

Lebrun köztársasági elnök, a kormány tagjai, valamint a francia fővárosban tartózkodó idegen előkelőségek és így II. Károly román uralkodó is. Párisban minden incidens nélkül zajlott le a nap, de

Marseilleben a jobboldaliak és a kommunisták között véres összetűzésre került a sor. Egy uccában ugyanis az arra haladó jobbpárti felvonulók tömegébe egy házból belelőttek s 5 embert súlyosan megsebesítettek. Ennek következtében a jobboldallak formális ostromot intéztek az épület ellen. A hatóságok több embert őrizetbe vettek. Kisebbségi összecsapásról érkezett jelentés Bordeauxból, Brestből és Lyon-

A szociáldemokrata párt Valencia mellett

(PÁRIS.) (Reuter.) A szociáldemokrata párt országos kongresszusán többek közt határozatot hozott, hogy a kormány felszólítandó arra, miszerint ismerje el a valenciai kormány fegyvervásárló jogát. A Deutsch. Dipl. Pol. Korrespondenz erre vonatkozólag megjegyzi, hogy

abból a tényből, hogy ezen az ülésen Blum és a kormány több tagja is résztvett és a határozat ellen nem szólalt fel, arra lehet következtetni, hogy a jelenlegi népfuror kormányának általában nem fontos a semlegességi szerződés betartása. Ezek után megállapítható, hogy hogyan néz ki a francia hatóságok által végzett határellenőrzés.

Döntő lépésre szánták magukat az angol munkásszervezetek a valenciai kormány érdekében

(LONDON.) (Reuter.) A Trade Union vezetősége, mely tudvalevően szombaton a londoni Trafalgar Square-en nagy népgyűlést tartott és husz szónokkal képviseltette magát, tegnapi ülésén elhatározta, hogy

Anglia nagy városaiban mindenütt hasonló tüntetőjellegű monstre megmozdulást szervez, követelve a kormánytól, hogy a jogszertint valenciai kormány részére engedélyezze a szabad fegyvervásárlási és önkéntes toborzási jogot. Felszólítja továbbá a Foreign Office arra is, hogy a spanyol probléma megoldását haladéktalanul ruházza át a genfi Népszövetségre és szüntesse be a benemavatókai konferencia ülésezeit.

A Trade Union vezetősége a határozata

konzervatív körökben heves ellenhatást váltott ki. Bizonyosra veszik, hogy e miatt az alsóházban példátlan összecsapás lesz a kormányzó pártok és az Attlee őrnagy vezette alatt álló ellenzéki csoport között.

A belgiumi helyzet

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) Az amnesztia rendelettel kapcsolatosan kitört kormányválság annak ellenére, hogy Van Zeeland de Ladaleye igazságügyminiszter távozása után is bizalmasa maradt az uralkodónak, változatlanul fennáll a tegnap este megtartott minisztertanács után nincs kizárva, hogy újabb lemondásokra kerül a sor.

Erősen megrendült Jaspár közlekedésiügyi miniszter állása is, mert a rex-párt és a flamandok a Jaspár-Degrelle-per miatt azonnali távozását követelik. A bíróság ugyanis Degrellett Jaspár „megragalmazásáért” 4 havi börtönrre és 700 frank pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Nagy az elégedetlenség Spaak külügyminiszterrel szemben is, kinek működése állandóan a leghevesebb bírálat tárgya.

A jobboldali pártok azzal vádolják, hogy annak ellenére, hogy az ország semlegességét biztosította, mégis lekötelezte magát Angliának és Franciaországnak, viszont a baloldal rossz néven veszi tőle, hogy a német birodalommal szemben baráti kapcsolatok kiméltetésére törekszik.

Egyedül Van Zeeland személye biztos, — írják a belga lapok, — a garnitúra órái azonban meg vannak számlálva.

Rövid jelentések a japán-kínai frontról

(PEKING.) A kínai hatóságok bezáratták és szoros katonai őrizet alá vették a város kapuit és beszüntették a vasutjáratokat. A főváros ugyszólván minden tehetősebb és vagyonosabb polgára az ország belsejébe menekült.

(PEKING.) A Wangpingi helyőrség és a japán csapatok között 48 órája tart már a heves tűzérési párbaj, melynek meghiusítására a tárgyalások eddig eredménytelenek maradtak.

(SANGHAI.) A nankingi kormány általános mozgósítási rendeletének híre még nem nyert megerősítést. A bizo-

nyos csak az, hogy eddig 8 hadtest indult utnak Peking felé.

(NANKING.) A kormány hivatalosan cáfolja azokat a híreket, melyek szerint felszólította volna az idegen követéseket arra, hogy gondoskodjanak az idegenek elszállításáról.

(TOKIO.) A japán és kínai kormányok között ismét megindultak a tárgyalások, melyek valószínűleg rövid időn belül az ötödik fegyverszünetre vezetnek. A japán külügyi hivatal attól teszi függővé további magatartását, hogy a nankingi kormányzat elrendeli-e a mozgósítást és küld-e további csapatokat Peking felé.

(LONDON.) Eden külügyminiszter tegnap is hosszasan tárgyalt a londoni kínai és japán követekkel. E tárgyalásokba nem vonták be az amerikai megbízottat is.

(BERLIN.) A német fővárosi kínai és japán követek megjelentek Neurath báró külügyminiszternél és informálták őt az észak-kínai helyzet felől.

Rendkívül szigorú kontroll az orosz határon

(VARSÓ.) (Reuter.) A legfelsőbb szovjet intézőbizottság rendeletére a lengyel, lett és eszt határokon rendkívül megszigorították a határellenőrzést.

Kivétel nélkül mindenkit testi motorozásnak vetnek alá és emiatt egy vonat határvizsgálata 5—6 órát vesz igénybe. Minden nyomtárványt elkoboznak és minden legkisebb darabot tüzetesen megvizsgálunk.

A GPU embereinek rendőrkutyák általános rendelkezésére, melyeknek segítségével magát a vasuti kocsikat is tökéletesen átkutatják.

Újabb 60 kivégzés Szibériában

(MOSZKVA.) (Reuter.) A Vladivosztokban működő keleti vésztörvényszék tegnap mondott ítéletet 60 vasuti tisztviselő felett, kiket szabotázsából eredő bűntettekkel és trockijizmussal vádoltak. A vádlottakat „beismerő” vallomásuk után kivétel nélkül halálra ítélték és azonnal ki is végezték.

Az egyiptomi sajtó a Palesztinai-terv ellen

(KAIRÓ.) (Reuter.) Az egyiptomi

Újabb angol hajót foglaltak le a nemzetiek

(LONDON.) (Reuter.) Az alsóház tegnapi ülésén Duff Cooper tengerészetiügyi miniszter bejelentette, hogy a nemzetiek cirkálójá az Almirante Cervera lefoglalt egy angol kereskedelmi gőzöst, mely különböző anyagokkal fedélzetén Santander felé igyekezett. Az eset teljesen szabályszerűen a spanyol három kilométeres tengerzónában történt, miért is az angol kormánynak nincs módjában a gőzös érdekében eljárni. A tengerészetiügyi miniszter az eset megemlésekor ismételt hangszólyozta, hogy azok a hajók, amelyek nem tartják be a benemavatókai konferencia szabályzatait, a saját felelősségükre teszik és nincs jogukban a kormány segítségére igényt tartani.

Miaja offenzívája Santander érdekében

(MADRID.) (Reuter.) A köztársasági csapatok fővezérének, Miaja tábornoknak „tehermentesítési” offenzívája változatlan erővel folyik és amint a Havas

iroda munkatársa jelenti, részben el is érte célját, mert Franco tábornok kénytelen volt Santander felé nyomuló csapatainak egy részét a Madrid szakszakra dobni. Emiatt Santander külsőben álló elfoglalása is halasztást szenvedett, mert a baszk helyőrség ismét teljes erővel megszervezte ellenállását.

Folyik a menekítés Santanderből

(HENDAYE.) (Reuter.) Annak ellenére, hogy a nemzetiek hajóhada az Almirante Cervera csatahajóval az élen mindent elkövet a menekítés megakadályozására,

a Marsia gőzösnek mégis sikerült a spanyol vízterületeken keresztül 2000 menekülttel elérni a semleges zónát. Kevesebb szerencséje volt a Gordonia hajónak, melyre a nemzetiek valószínűleg pergőtűzt bocsájtottak.

Ruhájának

eredeti színét visszavarázsolja, gyümölcs, festék és zsírfoltokat a legnagyobb szakértelemmel távolít el a

CZINK

vegytisztító és festőgvár

ugy, hogy kénytelen volt áttörési kísérletét feladni.

Brunetetől 18 kilométernyire folynak már a harcok

(HENDAYE.) (Reuter.) Miaja tábornoknak letagadhatatlan sikerei vannak a madridi szakaszon, mert azt, hogy a Brunetetől öt mérföldre fekvő Quijorna helyiséget elfoglalták, maga Salamanca is beismeri. Amint a valenciai leadó közli, tegnap az előrenyomuló köztársaságiak már Quijornán jóval túl fekvő területeket is meghódítottak és a visszavonulásban levő nemzetiektől gazdag zsákmányt szereztek.

Sorozatos ellentámadások a baszk fronton

(HENDAYE.) (Reuter.) Annak ellenére, hogy Davila tábornok a baszk csapatok ellentámadásait a Lanaverai hegyháton sikerrel visszaverte, a köztársaságiak állandó ellentámadásokkal nyugtalanítják a nemzetieket. Santanderbe repülőgépeken 2000 katonát szállítottak.

Esküt tettek az áthelyezett bírók

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Tegnap délután dr. Decusara Laurentiu törvényszéki főelnök előtt esküt tettek a következő áthelyezett bírók: Vulpesco Constantin focsani ügyész városunkba helyezték törvényszéki bírói beosztással Cozea Vasile, aki járásbíró volt, szintén törvényszéki bíró lett. Danicel Griore járásbíró az időközben táblai ügyésszé előlépett Jepure Nicolae helyett megbízást kapott a II. vizsgálóbírói kabinet vezetésére. Matei Nicolae járásbíró pedig törvényszéki szolgálatra osztották be.

— Hatalmas érdeklődés előzi meg a pénteken tartandó irodalmi törvényszéket. Julius 16-án, pénteken este 8 órai kezdettel irodalmi törvényszék lesz az Építőmunkás Otthon nagytermében, a Cluji szociáldemokrata párt és a szakszervezetek kulturbizottságának a rendezésében. A törvényszék elnöke: dr. Lobstein Sándor, tagjai: ifj. Jordáki Lajos és Lenghel Samuel. A vádat Kapner Armin, a védelmet Salamon László és Nagy István írók fogják ellátni. Az irodalmi estély tárgya: Beregi Tivadarnak (Párizs) Leon Blumról írott munkája. A belépéskor minden résztvevő megkapja Beregi Tivadarnak ezen munkáját.

— Elitelték a karhatalommal szembeálló diákokat. Ramnicul Saratból jelnetik: A törvényszék ma ítéltékett annak a 16 diáknak ügyében, akik öt év előtt Visani községben szembeszálltak a karhatalommal és csak az erőszaknak engedve hagyták el a helyiséget. A vádlottak között szerepelt Constantinescu diák is, aki a színajai Duca-mérenylet egyik elitelt szereplője. A bíróság Constantinescut is beleértve valamennyiüket háromhavi elzárásra ítélte.

— A bukaresti hadifőiskola növendékei Rómában. Rómából jelentik: Tegnap az olasz fővárosba érkeztek a bucarestii hadifőiskola tisztai növendékei. Elsőnek megkoszorúzták az Ismeretlen Katona, illetve az olasz királyok síremlékét, majd megtekintették a várost. Este Grazioli tábornok, a római hadtest parancsnoka, adott vacsorát tisztjeikre.

— Bolgár komitácik garázdálkodtak egy határmenti községben. Turtucaiból jelentik: Casimlar községben hat kilométernyire a bolgár határtól Muharem Musztafa török nagybirtokos házába az éjszaka 15 bolgár komitáci s tört be, a kik rárontottak az idős nagybirtokosra és fiára, Hagea Muharemre, akiket rettenetesen megkínzottak és végül is arra kényszerítették, hogy árulják el pénzüket rejtőhelyeiket. Majd a házat minden kincséből és értéktárgyaiból kirabolva, elmenekültek. Hagea Muharem belehalt a kínzásokba, apja pedig életveszéllyel sérülésekkel került a kórházba. A csendőrség a vakmerő komitáci támadás ügyében a legszigorubb vizsgálatot indította meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Megkezdődött

A „SINGER” Bourne et Co varrógép
hímzőtanfolyama Strada Marechal
Foch No. 12. Unitarius Collégium
I. emelet.

Írta: EDWARD BULWER

37.

Három tudással tanácskozzék az illető, mielőtt a kihagyandó és közlendő részek fölött dönt, hogy a felelősség ne egy ember vállát terhelje. Bármennyire is óhajtom, hogy nevem fenmaradjon, hogy mint az emberiség jóltevőjét emlegessenek, aki előbbrevítte a közös jólétet, mégis inkább muljak el nyomtalanul, semhogy olyan tudást hagyjak örököül az emberiségre, amely káros következményekkel járhat. Eppen ezért kívánom, hogy azt a fémszelencét, amelyet mindig magamnál szoktam hordani, halálom után a tengerbe dobjak, hogy azok a titkos szerek, melyeknek hatását senki sem ismeri, avatatlan kezekbe ne kerüljenek.

Általános megatottsággal hallgatuk végig a terjedelmes végrendeletet, amely egy nemesen gondolkodó, igazi gentlemann nagy lelkének megnyilatkozása volt. A felolvasás után mindjárt odajött hozzám Strahan és azt mondta:

— Remélem, elvállalod a napló átoltatását. Lámpással keresve sem találhatnák erre alkalmasabb embert.

Először megdöbbentem a felelőségteljes megbízástól. Az az érzésem volt, mintha akaratomon kívül egy misztikus titokzatos háló szövődne körülöttem. De nagyon érdekelt a dolog és így habozás nélkül megígértem, hogy elolvasom Sir Philipp Derval feljegyzéseit. Strahan nagyon örült készséges vállalkozásomnak, kijelentette, hogy azonnal megkeresi a kéziratot. Elhatározta, hogy kimegy mindjárt új birtokára és ott is marad egyelőre, amíg megtalálják a gyilkost. Strahan is meg volt győződve róla, hogy valami idegen rablógyilkos fosztotta ki és ölte meg a szerencsétlen nagybátyját. Általában ez volt a közvélemény a városban.

Vigor azonban úgy vélekedett, hogy nem annyira pénzért, mint inkább a vas szelencéért követték el a gyilkosságot. Erélyesen folyt a nyomozás, de egyelőre nem sikerült semmit kiszűrni.

Az én privát meggyőződésem az volt, Margrave a tettes, de nem tudtam gyanumat semmiképpen sem igazolni. Hogyan állhattam volna elő egy kábultatom meglátásaival. Mindenki kinevetett volna, amellet, hogy rengeteget ártottam volna orvosi hírnevemnek. Hallgatásra voltam tehát kárhoztatva. Csak annyit tehettem, hogy távol tartottam magam tőle és lehetőleg kerültem minden találkozást.

Néhány nappal a végrendelet felolvasása után levelet kaptam Strahantól, amelyben közli velem, hogy megtalálta a naplót, kivitte magával Dervalba és arra kér, hogy látogassam meg minél előbb új otthonában. Elhatároztam, hogy eleget teszek meghívásának. Elinultam szokott beteglátogató körutamra s azzal a szándékkal tértem vissza, hogy azonnal lóra ülök és kimegyek Dervalba. De milyen nagy volt örömöm és meglepetésem, hazaérve levelet találtam íróasztalomon. Menyasszonyom írta, hogy hamarabb érkeztek haza, mint ahogy tervezték és estére vár

(Folytatjuk.)

Sport

Esztország legyőzte Romániát

(TALLIN.) Esztország—Románia 2:1 (1:0), bíró Krist, Csehszlovákia. 10 ezer néző. A román csapat utolsó turamérkőzésén feltűnő vereséget szenvedett, aminek magyarázata az, hogy a játékosok tegnap már holtfáradtak volna a 10 nap alatt négy ország válogatottjait

elleni mérkőzésektől és utazásoktól. Fél időben az észtek vezettek már 1 góllal, amit a második félidő 5. percében Bodola egyenlített. A román csapat azonban a játék további részében már nem tudta megakadályozni a különben váratlanul jól játszó észtek győzelmét.

A Ferencváros legyőzte a Viennát és a KK középöntőjébe jutott

(BUDAPEST.) Ferencváros—Vienna Bécs 2:1 (2:0). Bíró Barlassina Olaszország. 12 ezer néző. A két csapat harmadik elődöntő Közép-európai Kupamérkőzése nem hozott nagy játékot, mert mindkét fél fáradtan mozgott. A győzelmet a Ferencváros megérdemelte, mert az első félidőben sokkal jobb volt ellenfelénél. A 23. és 38. percekben Toldi lőtte a Ferencváros góljait, a bécsiek a II. félidő 11. percében Molzer révén voltak ered-

ményesek. A Ferencváros tartalékosan, a következő összeállítással játszott: Háda, Tátrai — Korányi, Pósa — Hámosi — Lázár, Bíró — Kiss Sárosi — Toldi — Kemény.

A Ferencváros ezzel a győzelmével a kisközépdöntőbe került, ahol a bécsi Austria lesz ellenfele. Ennek a mérkőzésnek győztessé fogja a döntőt megvívni az olasz Lazioval.

Szombaton este! CSMC-Stáruinfa birkozó csapatverseny

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Kétszeri elhalasztás után, melyet a párisi és prágai nemzetközi versenyek tettek szükségessé, szombaton, július 17-én este végre sor kerül a nemzeti bajnoki birkozó csapatversenyek legizgalmasabb mérkőzésére a kolozsvári és nagyváradai munkáscsapatok között. Ezen a mérkőzésen fog eldőlni, hogy a két egyesület közül melyiknek sikerül pontot szerezni a csapatbajnokságban is így elkerülni az utolsó helyről. A csapatbajnokság állása ugyanis a következő: 1. Vulturii, 2. CFR Temesvár, 3. SSM Resica, 4. UDR Resica, 5. CSMC Kolozsvár, 6. Stáruinfa Nagyvárad.

A tavaszi fordulóban tehát a Vulturii bebiztosította magának az elsőséget, a második helyért a temesvári CFR és a resicai munkáscsapat fog még ádáz küzdelmet folytatni a negyedik helyet bizto-

san tartja az UDR, míg az utolsó hely kérdése szombaton fog eldőlni a CSMC és a Stáruinfa között. Amelyik a hét mérkőzésből álló versenyben legalább 4 győzelmet arat, megnyeri a csapatversenyt és így egy pontot szerezve, bebiztosítja maga számára az ötödik helyet. A CSMC-nek egy eldöntetlen eredmény is elégséges, mert egyéni győzelmeinek arányszáma 10:18, míg a Stáruinfaé csak 6:22. Érthető tehát, hogy mindkét egyesület lehető legjobb felállítással vesz részt a küzdelemben, hogy a maga számára szerezze meg az értékes pontot és így kikerülje a kiesés veszedelmét.

A nagyfontosságú mérkőzés a rom. kath. főgimnázium dísztermében lesz és szombaton este pontosan 9 órakor kezdődik. A verseny részleteire még visszatérünk.

Összeállították a kolozsvári nemzetközi uszóverseny programját

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A szombat délutáni és esti nemzetközi uszóverseny műsorát a következőképpen állították össze: Délután 5 órakor műuszás, humoros uszás, leány és gyermek vegyes staféta (Dékányi mester tanítványai), 200 m-es nemzetközi gyorsuszás (Csik és Lengyel), 4x50 m-es junior staféta, 100 m-es női melluszás, 400 m-es nemzetközi gyorsuszás (Lengyel), 100 m-es nemzetközi melluszás (Csik), műugrás, vízpoló.

Este 9 órakor: 50 m-es gyermek melluszás, 100 m-es nemzetközi hátuszás (Lengyel), 50 m-es női gyorsuszás, 100 m-es nemzetközi gyorsuszás (Csik), műugrás.

gyel), 50 m-es női gyorsuszás, 100 m-es nemzetközi gyorsuszás (Csik), műugrás, 3x50 m-es vegyesstaféta, humoros műugrások, vizikabaré, CIAC—Kolozsvár vegyes vízpoló mérkőzés. A versenyre nevezések július 17-ig (déli 12 óráig) Stadion Cluj Calea Marechal Foch 1. címre küldendők. Nevezési díj nemzetközi számokra 50, egyéb számokra 30 lej, a rendezőség bármely nevezést indoklás nélkül visszautasíthat. — A versenyre a Victoria új pótribűnt állított fel.

A IV. ker. IKE ping-pong szakosztálya vasárnap délelőtt 9 órakor tartja első versenyét a Dávid Ferenc Egyet csapatával. A mérkőzés a Popiu Ilariu 41. szám alatti Földész Otthonban lesz megtartva.

(NEWYORK.) Robinson Elroy a 880 yardos síkfutás világrekordját 1 perc 49.6 mp-re javította. A régi rekordot Eastmarin tartotta 1 perc 49.8 mp.-el 1934. óta.

Polgár és Jakab, a Ferencváros játékosai Budapesten szanatóriumban fekszenek, ahol a bécsi Vienna mérkőzésén szenvedett sérüléseiket gyógyítják. Jakab sérülése súlyosabb, a Hoffmannal történt összecsapásokor lábsontörést szenvedett.

A Venus Jánosy Bélát, Újpest edzőjét szerződtette le két évre Plattkó helyett. Jánosy augusztus elsején utazik Bukarestbe, utóda Újpest csapatánál Sternberg, az újpestiek régi válogatott játékosa lesz.

A budapesti kerületi dekaton bajnokságában az első nap után Bácsalmási dr. vezet 3410 ponttal.

Világkörüli túrára indult két kiváló magyar asztali teniszjátékos: Kelen és Szabados. Turájuk Belgiumban és Franciaországban kezdődik és Amerikában, Ausztrián keresztül Japánban végződik.

TURISTASÁG

A Floarei Reginei (Gyopár) turista egyesület 17-én este 11 órai indulással autós kirándulást rendez a remetei és integáldi sziklaszc-osba. Jelentkezni lehet péntek este 8 óráig az egyesület Motilor ut 8. alatti helyiségében. Vendégeket szívesen látnak, indulása az egyesület helyiségeiél

Az Aurora turisták július 18-án autókamionnal kirándulást rendeznek Járavizére és Dobrinba. Jelentkezni lehet Str. N. Jorga 5. sz. alatt.

() Kirándulás Remetere és Integáldra. A kolozsvári rom. kat. Kolping Legényegylet turista szakosztálya f. hó 18-án gépkocsis turát rendez a remetei sziklaszorozhoz és az integáldi völgybe. Indulás 17-én este (szombaton) fél 11 órakor. Jelentkezni lehet minden este 7—11-ig a Kolping Legényegyletben. Baron L. Pop 3. Jelentkezési határidő 16-án, péntek este 9 óra. — Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

A Haggibbor vasárnapi kirándulása: Gyalogtura: Gorbóvölgy, EKE-forrás, Árpád-csucs, Bükki menedékház. Indulás reggel fél 8 óra a klubhelyiség elől. Str. Memorandului 13. — Autóbusszal és kamionnal: Ghéczy vár Tarlavezze, Tentes utirány. Indulás reggel negyed 6-kor. Jelentkezni péntek este 9 óráig az egyesületben. Str. Memorandului 13. I. em. Vendégeket szívesen látnak.

Teke-sport

A Zsinór-társaság versenyeről irt tudósításunkba hiba csuszott be. A körmérkőzésen ugyanis a Zsinór nagydíját nem a Zsinór, hanem a Jóbarát tizes csapata nyerte meg.

Játékprogram: Július 15-én este 10 órakor a Moderna II. pályán Meteor—Transilvania, július 22-én pedig este 10 órakor Meteor—Turul mérkőzések lesznek.

A tordai Uranus csapata Farkas Béla elnök vezetése alatt példás fegyelmességgel mutatkozott be először a Zsinór versenyén. A csapat barátságos mérkőzést játszott Kolozsváron a következő eredménnyel: Uranus—Iris 161—145, 12 ját. Uranus—Székelység 165—128, 11 ját. — A csapat szép teljesítményéért Möricz szöv. alelnök elismerését fejezte ki és életnagyságú tekezőképét adományozta az Uranusnak.

Társaság

() A Monostori Református Dalkör július 24-én, szombaton este 9 órai kezdettel a monostori Czelli-gyár összes helyiségében konfetti, serpentin és szépségverseny nyel egybekötött Anna-bált rendez, melyre a szórakozni vágyó közönséget és az ifjúságot ezuton hívja meg. Belépti díj 20 plus 4 lej.

() A IV. ker. IKE Vasmaeska turista csoportja nagy erkölcsi sírekeben gazdag turistabált rendezett meg vasárnap. A vidám hangulatban lefolyt estélynek sokan viszik haza boldog emlékeit. Az ötletekből ki nem fogyó bál legkimagaslóbb eseménye a Vasmaeska zöld szallagjáért küzdő szépségverseny volt, amelyet megérdemelten Szigeti Rózsika, Rónai Ilonka és Májai Polixénia urleányok nyertek meg. A rendezőség felelőtlenné varázsolta mindenki számára ezt az estét.

Rádió

PÉNTEK, július 16.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemez, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13.10: Hírek. Déli zene. 14.25: Könnyű zene. 15: Hírek. 19: Időjárás. 19.03: Vasile Julea zenekar. 20.10: Előadás. 20.30: Opera előadás. 21.55: Hírek. 24.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.05: Balalajka zenekar. 13.30: Hírek. — 15.40: Hírek. 17.15: Felolvasás, ifjúsági közlemények. 17.45: Hírek. 18: Előadás. Cigány zene. 19: Sportközlemények. Előadás. 20: Humoros énekest. 20.55: Operaház zenekara. 22: Előadás. 22.25: Szalonzene. 23: Hírek. 24: Hírek angol nyelven, hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.10: Kedvenc tánclemez. 20.55: Előadás. 21.25: Hírek. 21.45: Dal-egyletek műsora.

Bécs. 13: Déli zene. 15: Hegedű és csembalom-lemezek. 16.15: Mandolin szóló. — 17.05: Lehár-lemezek. 20.40: Zenei bumoreszek. 23.20: Szórakoztató zene.

Berlin. 19: Szórakoztató zene. 21.10: Opera. 23.30: Könnyű, zenes est.

Varsó. 18: Ének és zongoraművész hangversenye. 19: Könnyű és tánczene. 20: Rádiózenekar. 20.20: Offenbach lemezek. 21: Vilnai rádiózenekar. 23.05: Könnyű lemezek. 24.15: Tánczene.

— Az elszabadult cirkuszi orangutang rettegésben tart egy francia falut. Párisból jelentik: A gardmegyei Domazan környékén egy hatalmas orangutang tartja rémületben a lakosságot. A valószínűleg valamelyik vándorcirkusból elszabadult félelmetes állatra a csendőrség valóságos hajtóvadászatot rendez, amely azonban még nem járt eredménnyel. A vidék lakosságát óriási izgalomban tartja a garázdálkodó orangutang.

— Kisküküllőmegyében önálló listával indul a magyarság. Dicsőszentmártonból jelentik: A kisküküllőmegyei tanácsválasztást július 25-ére tűzték ki és azon a magyarság önálló listával szándékozik indulni.

— A felszámolás alatti részvénytársaságok adója. Jelentettük, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság a felszámolás alatt levő részvénytársaságoknál is alkalmazta a minimális adóra vonatkozó törvényes rendelkezést és ezeket a vállalatokat is átlagosan 52.000 lejes minimális adóval sújtotta. A felelőbbézési bizottság előtt ezeket az adófelelőbbézési fentartották, míg most a Puscaiu-tanács ezt a rendszert megváltoztatta és arra hivatkozva, hogy a felszámolás alatti részvénytársaságok a rendes adók felét fizetik a minimális adók 50 százalékát állapította meg a számukra. Döntésében hivatkozik a bírósági tanács arra is, miszerint nem állja meg a helyét az adókievetési és felelőbbézési bizottság azon korábbi álláspontja, miszerint a kérdéses részvénytársaságok, csak a felszámolási mérleg beterjesztése esetén tarthatnának igényt az 50 százalékos adókedvezményre.

Mezőgazdasági Élet

Sulyos érdekellentétek az erdélyi, bánati gabonakereskedők és a régi királyság exportőrei között

Nem fogadják el a regáti érdekeltek az erdélyi tőzsdebiróságok ítéleteit

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kereskedelmi és üzleti életben szokatlanul éles érdekellentét robbant ki az erdélyi és bánati, valamint a régi királyság gabonakereskedői és szakmai kereskedői között. Az érdekellentét megszüntetése érdekében az erdélyi és bánati áru-, illetve gabonatorzsde képviselői Aradon békéltető értekezletet tartottak. Az értekezleten a kolozsvári érdekeltek képviselőiben dr. Muica Ioan, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, aki egyben a tőzsde titkára is, vett részt. Az értekezlet lefolyásáról a következő tájékoztató nyilatkozatot kaptuk:

— Aradon azt a kérdést vizsgálták meg, miért határozták el a régi királyságban, főleg a galaci és konstancai gabonakereskedők és exportőrök, hogy csak megszorításokkal vásárolnak gabonát az erdélyi és bánati szakmai kereskedőktől?

— A regáti vásárlók elhatározták azt is, hogy a jövőben az erdélyi és bánati kartársaktól vásárolt gabona árának csak 95 százalékát fizetik ki,

a fennmaradó 5 százalékot pedig biztosítottként visszatartják mindaddig, ameddig a szállítvány tényleg birtokukba jut és annak átvizsgálására és a szállítási szerződésben foglalt feltételek ellenőrzésére ily módon ténylegesen alkalmuk nyílik.

Különösen mélyreható ellentét mutatkozik az erdélyi és bánati, valamint a régi királyságban gabonakereskedők között a gabonafélék idegen anyaggal való keverésének százaléka kérdésében és kiélesedett a helyzet a régi királysági gabonakereskedőknek arra a kijelentésére, hogy

a jövőben maguk részéről nem fogadják el az erdélyi és bánati árutőzsdék mellett működő tőzsdebiróságok ítéleteit,

mert az erdélyi joggyakorlat és jogi felfogás lényegesen eltér különösen a galaci és konstancai árutőzsdék bíróságainak jogi felfogásától.

A galaci és konstancai gabonakereskedők és exportőrök merev állásfoglalása rendkívül károsan és kellemetlenül érintette az erdélyi és bánati szakmai kereskedőket, akik az új aratás befejezése után felkészülten várták az új értékesítési lehetőség kialakulását.

— Az 5 százalékos biztosíték visszatartását a regáti vásárlók azzal indokolták, hogy

az erdélyi gabonaszállítványok rendszeresen hiányosan érkeznek meg a galaci és konstancai kikötőkbe

és ez a hiány semmiesetre sem terhelheti a vásárlót. A megengedettnél nagyobb százaléku idegen anyag pedig azért marad az erdélyi gabonaszállítványokban, mert az ellenőrzéssel és megvizsgálással megbízott közegek nem rendelkeznek megfelelő szakismeretekkel, az átvizsgálást gyorsan kénytelen eszközölni,

csak látszatra mondanak bírálatot és szakvéleményt,

naponta 200—300 vagon gabonát vizsgálnak át és így természetes, hogy ellenőrzési munkájuk nem lehet tökéletes.

— Az erdélyi és bánati gabonakereskedőknek és exportőröknek viszont az a véleményük, hogy

kölcsönös jóakarattal megszüntethető a látszólagos érdekellentét és áthidalható az erdélyi és bánati tőzsdebiróságok, valamint a régi királyság árutőzsdéi mellett működő szakbiróságok jogi felfogásában mutatkozó eltérése is,

— Az aradi értekezleten az erdélyi és bánati gabonakereskedők képviselői

számos áthidaló megoldási javaslatot tettek, elsősorban azt, hogy Galacban és Konstancában

négytagú szakbizottság ellenőrizze az erdélyi és bánati gabonaszállítványok lemerését és felülvizsgálását,

a CFR közegei pedig a legszigorúbban ellenőrzik a vagonbarakást. Az erdélyi és bánati érdekeltek hajlandók arra is, hogy a négytagú ellenőrző bizottság két tagjának költségeit és munkadíját fizessék s így kiviteli szállítványok zavartalan átvételét és továbbítását biztosítsák.

Románia ideai buzatermése 350.000 vagon

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium megállapítása szerint Románia ezévi buzatermése 350.000 vagon lesz, amely úgy mennyiségileg, mint minőségileg lényegesen meghaladja a múltévi 300.000 vagon terméshezhozamot. Belföldi fogyasztási célokra 180.000

— Az erdélyi gabonakereskedők és exportőrök álláspontját írásban közlik a régi királyság szakmai köreivel és külön bizottság utazik le Konstancába, hogy a felmerült ellentéteket közvetlen tárgyalás során tisztázzák és megszüntessék.

Az erdélyi és bánati gabonakereskedők és exportőrök joggal remélik, hogy kölcsönös jóakarattal a felmerült ellentétek megszüntethetők és így az erdélyi és bánati gabonaszállítványoknak a galaci és konstancai kikötőkbe való irányítása az új termésű gabonafélékből zavartalanul lesz lebonyolítható.

A lisztilleték eltörlését kéri a kismalmok szövetsége, mert az illeték megszüntetése különként 1 lejjel tenné olcsóbbá a kenyeret

Lisztilleték helyett a kenyérbélyeg visszaállítása is kedvezőbb volna a fogyasztókra

(BUCURESTI.) A romániai falusi malmok szövetsége, amelynek 10.000 tagja van, emlékiratot nyújtott át Negura szövetségi miniszternek, akit arra kéri, hogy

sürgősen tegyen megfelelő intézkedéseket a kis malomtulajdonosok és fogyasztók veszélyeztetett érdekeinek megmentésére.

Az emlékirat kifejti, hogy a malmoknak különböző osztályokba való sorolása kellő szakértelem nélkül, szeszélyesen és gyakran politikai szempontok szerint történik és ezzel nemcsak az érdekelteket malmoktól éri súlyos sérelem, de évente közel százmillió lej kárt szenved el az államkincstár is.

A jelenlegi egészségtelen és káros helyzet megszüntetése érdekében az emlékirat azt kéri,

elsősorban szüntessék meg a jelenlegi buzaértékesítési illetéket, mert ennek az illetéknek a fentartása a jelenlegi buzahozam mellett nem indokolt, ha pedig ez nem volna lehetséges, úgy

az értékesítési illeték kenyérbélyeg alakjában legyen leróható,

A gyümölcskivitel új szabályozása

(BUCURESTI.) Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a romániai gyümölcskivitel fokozása érdekében rendeletet adott ki, amelynek értelmében a folyó évi szeptember elsejétől kezdve azok a gyümölcskereskedők, akik gyümölcskivitelt akarnak lebonyolítani, kötelesek igazolni, hogy cégbejegyzésük ezzel az üzletággal való foglalkozást is feltünteti, hogy megfelelő szervezettel bírnak s hogy a külföldi értékesítési piacokon nem ártottak a romániai gyümölcs jó hírnevének. Azoknak a gyümölcstermelőknek viszont, akik kivitelt is akarnak lebonyolítani, rendelkezniük kell az illetékes mezőgazdasági kamara igazolványával, hogy az exportálandó gyümölcs saját termésükből való, míg a gyümölcskivitelt lebonyolítani akaró szövetkezeteknek ren-

mert bben az esetben tényleg csak a kereskedelmi forgalomba kerülő kenyér után kellene a fogyasztók fizessék az illetéket. Azt is kéri a kismalmok szövetsége, hogy

a jövőben csak három kategóriába osztályozott malom legyen és pedig kereskedelmi malom, vegyes és paraszthalmom.

Az osztályozást külön szakbizottság végze, amelyben nyerjen képviselőket a kismalmok szövetsége is. Végül azt kéri az emlékirat, hogy

töröljék el a lisztre kivetett különkénti 90 banis illetéket, mert ebben az esetben különként 1 lejjel olcsóbb lehetne a kenyér, ami elsősorban a fogyasztók nagy tömegének érdeke. Negura miniszter válaszában kijelentette az emlékiratot átnyújtó kismalmosok küldöttségének, hogy saját hatáskörében a vonatkozó rendelet törvényen nem változtathat és ezért a szövetség elhatározta, hogy részletesen indokolt emlékiratban hívja fel a helyzetre Tatarescu miniszterelnök és az uralkodó figyelmét, akiknek részéről a kérdés jóindulatu elbírálását kéri.

Az erős valutával fizető államokba Románia szabadbá tette a buza-exportot

(BUCURESTI.) A Gabonaértékesítő Hivatal Negura szövetségi miniszter elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a 77 kilós, 3 százalékos idegen anyaggal kevert buza kivitelét, minden külön engedély nélkül teljesen szabadbá teszik azokba az államokba,

amelyek erős valutával fizetnek, függetlenül attól, hogy Romániának van-e ezekkel az államokkal fizetési egyezménye, vagy nincs. A Spanyolországba való gabonaszállítási tilalmat azonban változatlanul érvényben tartotta a gabonaértékesítési hivatal. Nagy feltűnést keltett és különböző megjegyzésekre adott alkalmat, hogy Netta professzor, a Nemzeti Bank képviselője, megtagadta a gabonakivitel szabadbá tételére vonatkozó határozat aláírását azzal az indoklással, hogy véleménye szerint a gabonaexport mindaddig nem tehető szabadbá, amíg Románia a vásárlóállamokkal nem köti meg az új klinger-egyezményt.

Mennyiségileg jó, minőségileg a tavalyinál gyengébb az idei buzatermés

(BUCURESTI.) Sescioreanu, a földművelésügyi minisztérium technikai szakértője és a mezőgazdasági kamarák elnöke, előadást tartott a román rádióban a mezőgazdasági helyzetről és a várható terméshezhozamról. Megállapítása szerint

Romániában az idei buzatermés rendkívül jó,

nincs azonban szó rekordtermésről, amint azt kezdetben hitték. A rekordtermés elmaradásának oka az, hogy egyes vidékeken a tavaszi vetési munkálatokat a kedvezőtlen időjárás késleltette,

az őszi buza azonban mindenütt bő terméshezhozamot ígér.

Az idei várható terméshezhozam általánosságban, hektáronként 1000—1100 kiló lesz, fajsúlyra pedig 75—80 kilós, tehát valamivel gyengébb, mint az elmúlt évben.

A tengeri vetése az idén csak késve kezdődhetett meg, a tartós szárazság pedig hátrányosan befolyásolta a kifejlődését. Munteniában, Olteniában és Erdély egyes részeiben azonban a tengeri kifogástalan állapotban van és bőséges termést ígér. Moldovában és Dubrogeában viszont a tengertermés gyenge.

Az őszi árpa jó kilátásokkal bízik, míg a tavaszi árpa és zab gyenge terméshezhozamot ígér.

Sescioreanu azzal végezte előadását, hogy Románia buzatermése ebben az évben mennyiségileg és minőségileg is kielégítő lesz, a belföldi szükséglet kielégítése után bő készlet marad exportcélokra, viszont tengeriből a belföldi szükséglet kielégítése után már csak kevés mennyiség kerülhet kiviteltre. Ha azonban az őszi tartós és kedvező időjárás lesz, úgy tengeriben is a terméshezhozam lényegesen megjavulhat.

— Évről-évre emelkedik a vetés terület Romániában. A nemzeti statisztikai hivatal mezőgazdasági osztálya statisztikát állított össze az 1936-37 mezőgazdasági év vetésterületéről. A kimutatás szerint 1936 őszén a bevetett terület Romániában 3.862.000 hektár volt, ami a romániai művelhető terület 28 százalékát képviseli. Az őszi vetés területe évről-évre emelkedik Romániában. Az egész országban az elmúlt év őszén 3.242.500 hektár területen termeltek búzát, 440.880 hektár területen rozsot, 131.200 hektár területen árpát, míg a megmaradt területen repcét vetettek.

Álatvadász naptár. Julius utolsó hetében Erdély és Bánát nagyobb városai és községeiben a következő sorrendben tartják meg az állatvásárokat: Julius 24-én Dicsőszentmárton, Gyalu. Julius 25-én Királydáróc, Mezőszentmihály és Zilah. Julius 26-án Abrudbánya, Buza (Somes megye) ahol a vásár kétnapos és július 27-én is tart. Julius 28-án Bachnea—Bonya (Nagyküküllő megye). Julius 29-én Szamosújvár, Bergez—Nagyberkez (Szatmármegye) és Nyárádszereda, ahol a vásár háromnapos és 30-án és 31-én is tart. Julius 30-án Csucsá és Bánffyhungyad Julius 31-én Nagybacon, Háromszérmegye és Déva.

— Újabb zsidóellenes tüntetések Lengyelországban. Varsóból jelentik: Jasi-onovskában tegnap zsidóellenes tüntetések voltak. Számos üzletet összörtök. 300 zsidó család a községet elhagyni kényszerült.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra-, ékszerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 950)

NEM göndör, hanem szép hullámos és tartós villanyondolást már 150 lejűl készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondolás titka s mindezt a **NIZZA** hullámpórást egy pár óra alatt meghozza. Reg. Ferdinand 30. Apostol gyógyszerár mellett. (— 7103)

SZÉP hullámos hajat jó villanyondolással lehet elérni, melyet az „Edison” fodrászat 150 lejűl készít. Calea Motilor 51. (P 4046)

MARGARET, Sétapartner, Mara, Orvos, Magány jellegre levelek vannak. (P 4165)

ADÁS-VÉTEL

EZÜSTTÁRGYAK, ékszer, fogak és drága kövekért legtöbbet fizet Casa Orologelor, Cluj, Piata Mihail Viteazul 11. (— T 943)

ÓCSKARUHAT drágán veszünk, olcsón eladunk. Str. Memorandului 4., kapualatt. (— 8073)

FIGYELEM, megbízható ort. kóser tejtermékek Schwartznál, Cal. Traian 34. Telefon: 20—23. (— 8230)

OLCSÓN eladó gyümölcsüzlet. Str. Cipariu 2. (— 8371)

NŐI kabát és kosztüm olcsón eladó. P. Unirii 11. II. 3. (— P 4137)

OLCSÓN eladó kertés ház Str. Hârletului 5., havi jövedelme 1200 lej, ára 100.000. Tulajdonos, Str. Cipariu 5. Tutungerie. (— 8375)

ELADÓ családi okok miatt sürgősen a Str. Cicio Pop 81. szám alatti fűszerüzlet. (— 8381)

ELADÓ szépfekvésű új nagy modern ház bekerített kerttel. Érdeklődni Albu Ioan, Str. Câmpului 23. Esetleg elcserélném pérvárosi kisebb házzal. (— 8411)

JÓÁLLAPOTBAN levő női ruhák kisebb termetre olcsón eladók. Str. Pop Julian 11. szám. (— T 1019)

POSTABÉLYEGET használtat, románt, külföldit, gyűjteményt vennék. Str. Fr. David 9. (— P 4146)

JÉGSZEKRÉNY keveset használt modern egy ajtós olcsó árban eladó. Cim: Frankel A. vasúzet, Str. Regina Maria 38. (— 8428)

BÜKK TALPFA műfának tűzifa árban eladó. Megtekinthető Str. Horea 22. (— 8210)

ELADÓ többféle butor, antik tükör, szekrények, lámpák. Str. Iuliu Maniu 1., II. emelet, ajtó 2. (— 8332)

ELADÓ Str. Grădinelor 4-a. alatti kertés ház. Értekezni Munteanu, Kereskedelmi Akadémia. (— 8354)

VESZEK magas áron használt férfi ruhát. Str. Cipariu 2, üzlethelyiségben. Jakab Adolf. (— P 4073)

OLCSÓN eladó parcella Str. Alverna és Andrei Muresan között. Tulajdonos Str. Cipariu 5., faraktár. (— 8444)

ELADÓ Andrei Muresan legelején napos masszív építményű komfortos három szobás villa gyümölcsös kerttel. Értekezni: Str. Bratianu 51., Horváth. (8442)

BETEGSÉG miatt átadó jól bevezetett liszt- és kenyérüzlet. Cim a kiadóban. (— 8439)

VAN eladó, beraktározandó butora? Legelőnyösebben vesztek, eladok mindenféle butorokat. Rosenberger butorraktár, Calea Victoriei 25. (— 8363)

OPERÁHOZ KÖZEL kisebb emeletes ház eladó. Értekezni: Str. Regina Maria 27., emeleten hátul. (8401)

ELADÓ egy nagyon szép pézsmahát bunda középtermetre. Megtekinthető 10—12 óra között Cal. Regele Carol II. 47. sz. (— 8438)

ELADÓ szoba, konyha 38 ezer lejűl. Str. Flueraşului 7. Str. Pata elején. (8436)

EGY szobabutor olcsón azonnal eladó. Str. Horea 26. (— 8433)

ELADÓ barna kemény háló. Str. Gen. Poetas 2. (— 8452)

ELADÓ 520 négyzetméter parcella nagyon olcsón. Str. Donat 49-el szemben. Értekezni Str. Donat 1, mézárszékből. (8453)

NEMES faj sárga barack jutányos áron kifőzéshez kapható. Hirschfeld-kert Str. Bis. Orth. 15. (8458)

AZSUROZÓGÉP, Singer, nagy, teljesen üzemképes, eladó. Str. Motilor 129. (— 8468)

FARAKTÁRNAK alkalmas 14 százalékot jövedelmező belvárosi házakat 150.000 készpénzért banktelherrel olcsón eladó. Prompt iroda, Str. Regina Maria 32. (8467)

JÓKARBAN levő ajtókat, ablakokat keresek megvételre. Cimeket Novába kérek. (P 4169)

ELADÓ szobai metszett rámas tükör Str. Solutiu 4. (P 4159)

ELADÓ háromajtós szekrény, székek, fo telek, asztalkák, recamier, alig használt modern egyajtós szekrények, antik, 45 szalagfűrés, csillárak. Cimek Kohár, Cal. Reg. Ferdinand 35, II. em. 4. (P 4170)

JÓ ÁLLAPOTBAN levő Chevrolet luxus kocsit keresek. Ajánlatokat „1022” jellegre a kiadó továbbítja. (— v T 1022)

ÁLLAST KERES

KÖZÉPKORU rokkant, perfekt román, magyar német, boltiszolgai, portási, rakárnoki, vagy ehhez hasonló bármilyen állást vállalna. Str. Take Ionescu 97., vagy cimeket a kiadóba kérem leadni „Szorgalmas” jellegre. (— 8372)

FELVÉTELI vizsgára, vagy alsóbb gimnáziumi pótvizsgára jutányosan előkészítek. Cim: Str. Dragalina 19., emelet. (— 8445)

ÁLLAST KAPHAT

FIATAL vaskereskedősegédet keresek augusztus 1-re, vidékre. Ajánlatokat, bizonyítvány és fizetési igénnyel „Keresztény” jellegre kiadóba. (— v 8155)

ÜGYES leány, vagy fiut felvesz tanulóknak Radics női és férfi szabószághoz. Eladó térdnadrágok, öltönyök, felöltők. Cal. Regele Ferdinand 22. (— T 1002)

IZR., főzéshez is értő háziasszony jó fizetéssel felvétetik. Cseléd van. Piata Mihail Viteazul 10., földszint. (— 8386)

BEJÁRÓT azonnali belépésre keres Str. Rudeanu 3-a. Flohr. (— T 1015)

BORBÉLYSEGÉDET felvesz frizeria Ioan Chisozan, Str. Babes 28. (P 4155)

CUKRASZDÁBA kiszolgáló kisasszonyt felvesz Str. Regina Maria 32., cukrászda. (— 8421)

CIPÉSZ és bakkancsmunkást azonnal fel veszek. Cim a kiadóban. (— 8367)

BIZTOSÍTÁSI ügynökök és jó megjelénésű egyének (nők is) jó, állandó kereset-höz juthatnak kedvező feltételekkel. Érdeklődők jelentkezzenek Cluj, Str. Regală 5-a. emelet I. 5—7-ig. „Vulturul”-nál. (— 8440)

KEFEKÖTŐ férfi és nő munkást keresek. Balogh, Str. Dobrogei 24. (8447)

GYERMEKTELEN házimester viz- és villanyzereléshez értő, felvétetik. Réger Fülöp, P. Mihail Viteazul 7. (— 8448)

SZERELŐ mellé segítő napi 50 lej fizetéssel felvétetik. Str. Tud. Vladimirescu 17. (8451)

EGY vendéglői szakácsnét keresek azonnalra. Szilágyi, C. Motilor 86. (8455)

15-16 éves fiut felvesz ellátással restaurant Tarnava, Str. Masaryk 3. (8456)

FELTÉTELEN gyermekszertető jobb mindeket kereset. Jelentkezni „Foto Bernat” Str. Francisc David 18. (8457)

MUNKÁSLÁNYT és kifizetőt felveszek. Kovács, Str. Reg. Carol II. 92. (8465)

MAGÁNOS urhoz egy gyermektelen házaspár, férfi sófor, nő jól főző, háztartásnő kereset. Calea Regele Carol II. 11. (— 8465)

MAGÁNOS urhoz jól főző középkorú háztartásnő kereset. Állandó alkalmazás. Cal. Regele Carol II. (— 8466)

TANULÓ villanyzerelőnek felvétetik. Cal. Motilor 49. (— P 4161)

PÉNZBESZEDŐ 3000-tól 4000 lej jövedelemig készpénz óvadékkal és kerékpárral lehetőleg szakmabeli, felvétetik. Azonkívül 1 ügyes kifizető fiu is felvétetik. Arco, cipőkereskedelmi vállalat, Cluj, Str. Memorandului 25. (— T 1021)

KÜLÖNFELEK

BÜKKFA ÖLE 840. Megtekinthető Primaria trafikban. (— 8320)

FRAKK és szmoking öltönyöket kölcsön ad Radics, Cal. Regele Ferdinand 22. (— T 1001)

EGY gyerek szoptatását vállalnám, házhoz megyek. Cim a kiadóban. (— P 4154)

HAVI abonoma ebéd, vacsora étlap szerint kenyérrel és kiszolgálással együtt 600 lej. Menü 13 lej a cluji elsőosztályú Farkas-étteremben, Str. Regina Maria 6. sz. (— T 949)

ELVESZETT a Str. Băii-től a Str. Căpăneanu-ig egy fél női szarvasbőrkesztyű. Megtalálóját jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. (8412)

SAVATA fürdőre autókamionnal kirándulást rendez a romániai Székely Alkalmazottak Társasága szombaton este. Részvételi díj oda és vissza 160 lej. Jelentkezni lehet Str. Ratiu 1-a irodában (8461)

FERTŐZŐ betegséget mindenütt kaphat. Strandolás után használjon kellemesen illatosított „Senlaslo” fertőtlenítő szappant. (— T 957)

ERNYŐÜZEM (Regele Ferdinand 3.), legolcsóbban árul, javít, áthuz ernyőket. (8437)

NE TEGYE TÖNKRE EGÉSZSÉGÉT egész nyáron a perzselő kályhánál, hanem vegyen sürgősen a legraktikusabb petroldáztól **MOSKOVITS** és **TÁRSASÁG** Cluj, főpostával szemben. Takarékoságra is. (— T 963)

TÁRSAT keresek 150 ezer lejűl. Ajánlatokat havi „Hatezer” jellegre a kiadóba. (— 8415)

KIADÓ LAKÁS

BUTOROZOTT szoba fürdőszobával kiadó. Ugyanott uriember lakótárs kerestetik. Str. Massaryk 19., ajtó 12. (— 8357)

KIADÓ kertés villában egy szoba és konyha (felszuterin) és mellékhelyiségek. Str. Băii 31., augusztus 1-re. (— 8396)

KIADÓ külön telken 2 vagy 3 szoba, konyha, fürdőszoba Feleki uton azonnalra. Értekezni lehet Cal. Decebal 22. alatt. (— 8334)

1 SZÉP szoba, konyha, speiz, viz-, villany bevezetve, olcsón kiadó. Ugyanott kiadó egy nagy szoba 2 speizzal. Str. Horea 6. (— 8337)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó kertben. Str. Mico 30., az udvarban.

KIADÓ irodának is alkalmas két szoba, elő- és fürdőszobából álló garsonlakás Calea Marechal Foch 44. szám alatt. Értekezni lehet Str. Bratianu 51. Ref. püspök ség. (— 8441)

A MARIANUM közelében kiadó különbejárattal butorozott szoba fürdőszoba használat. Cim a kiadóban. (— 8446)

KIADÓ 2 szoba konyha fürdőszoba, komforttal. Str. Cantemir 14. (8450)

KIADÓ 2 szoba konyha fürdő és előszoba mellékhelyiségekkel azonnalra. Cal. Reg. Carol II. 60. Értekezni dr. Silay ügyvédnél. P. Unirii 22. I. (— T 1020)

KÉT szoba konyha, összes mellékhelyiségekkel, villannyal együtt 800 lejűl kiadó. Str. Grapei 14. (8454)

KÜLÖN telken azonnal kiadó 2 szoba konyha mellékhelyiségekkel vasuti műhely és állandó közelében. Érdeklődni: Cal. Victoriei 99. Bodega. (8460)

ELEGÁNSAN butorozott szoba különbejárattal napokra is kiadó. Str. Kogălniceanu 25. (— 8464)

KIADÓ 2 szoba konyha speiz. Str. Goldis 20-c. (8459)

KÉT egymásbanyiló földszintes uccai szoba két külön bejárattal vízvezetékekkel, külön toalett kiadó. Nagyon alkalmas orvosi rendelőnek, ügyvédi, mérnöki vagy kereskedelmi irodának. Hirsch, Str. Jorga 16. (— 8462)

KÜLÖN telek lakással 500 lejűl kiadó bórtyár közelében. Str. Neculcea 2. IV. em. ajtó 10. (P 4163)

KIADÓ 2 szoba és konyha és külön egy butorozott szoba. Str. Jon Ghica 18. (— P4164)

KÉT szoba konyha 1-re kiadó. Calea Marechal Foch 94-a. (P 4158)

PIATA Unirii 12. emeletén 2 nagy szoba előszobával irodának, rendelőnek, konyhának kiadó. Háztulajdonosnál. (P 4166)

KIADÓ földszinten egy-két világos szoba üzleti célra, irodának. Str. Memorandului 4. (— P 4168)

LAKÁST KERES

SZOBÁ, konyhás különálló telket keresek a város bármely részén. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre kérek. (— 8419)

KERESEK kertés családi házat kivételre 3, esetleg 4 szobával, összkomforttal központhoz közel 1937. november hó elsejére. Ajánlat kiadóba „Pontos fizető II” jellegre. (— 8409)

MOZI

CAPITOL MOZGÓ: Csütörtökön utoljára: „Csókos órák”. Péntektől premier: Az 50-es kabin titka. Fősz.: Carole Lombard és Fred Mac Murray.

DAVILA MOZGÓ: Csütörtökön, pénteken Békeffy-társulat vendég szereplése.

EDISON MOZGÓ: I. Cigányok. Vigjáték. Stan és Bran. — II. Szentiváni éjjeli álom. Shakespeare remek műve. William Powel, James Cagney. — III. Híradó. Kezdeté fél 5-től folytatódagasan. Szombat, vasárnap: 3, 6, 9. Helyárok: 10 és 15 lej.

MUNKÁS MOZGÓ: Csütörtökön, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9, pénteken, jul. 16-án 2 előadás, 3 és 6 órai kezdettel. I. Hátjóróttok. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Walter Connolly és Robert Joung. — II. Szeress örökké. Pazar kiállítású operett. Fősz.: Grace Moore és Lyle Talbot. — III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: I. A világító ember. Boris Karloff és Lugosi Béla megdöbbentőbb alakítása, melyben élénk túrul a tudomány leggrandiózusabb felfedezése. II. Halálbrigád. Főszerepben: Claudette Colbert, Ronald Colman. A leghűbébb idegenlégi film. Világiskér. Legujabb Fox journal. — Olcsó nyári helyárok: 15 és 19 plusz 5. Előadások kezdete: 3.15, 4.45, 6.20, 7.50, 9.30, 11.

URANIA MOZGÓ: Érettségi. Bus Fekete László világhírű szindarabja nyomán, főszerepben: Simone Simon, Herbert Marshall.

A Halódó város

(NAGYVÁRAD-ORADEA.) A Pece, vagy kórösparti Páris, ahogy ezt a várost régen díszítő jelzőkkel ellátva nevezték, bizony

ma erősen halódó képet mutat.

Régi elevenége és forgalmassága megszűnt. Ez legjobban a szórakozóhelyein látszik meg. Kávéházai, vendéglői napközben se nagyon népesek, de este és éjszaka annál néptelenebbek. A zárórámeghosszabbítás általában elég ritka jelenség. Kevés az olyan vendég akiért érdemes volna külön megfizetni a magas többlet illetéket. E helyett strandol, napozik, fürdözik és Félix-Püspökfürdő felé „vitorlázik” szabad idejében Nagyvárad lakossága, mert viszonylag ez is a legolcsóbb szórakozás. Aztán a készülő szabadtéri előadások iránt érdeklődik most, feltéve, ha a gyakran el-el boruló égbolt nem hoz vihart és esőt, mert ettől állandóan tartani kell. Az itt vendégszereplő magyar színtársulat, a közben ideérkezett Békeffy-társulat előadásai iránt azonban még mindig akadt elég szép érdeklődés. A hangulat azonban kétségtelenül igen nyárias, nézőtérén, színpadon egyaránt. Kánikulás, meleg, langadt hangulat, amelynél az eső sem jelent örömet, inkább bosszúságot, hogy a nyári wikkend-szórakozásoknak nem lehet zavartalan az örömeik.

Az üzletekben sok az áru, nagy a kínálat, de annál kevesebb a forgalom és a vevő. A piacokon rendkívül nagy a drágaság. Azok a hírek, hogy Nagyváradon olcsón lehet gyümölcsöt, zöldséget vásárolni, fele, sőt harmadán, mint Kolozsváron, bizony meglehetősen a legendák világába tartoznak. Árjegyzéket nem is volna jó itt felsorolni, mert csak elszomorítanók vele a szíveket. De más vonatkozásban is drága itt az élet. Vendéglőben, szállodában, kávéházban, mindenütt. Erősen megérzik ezen a városon, hogy nincs gazdasági „hinterland”-ja, egyrészt, amely ellátja megfelelő mennyiségben a piacait, másfelől felvevő piaca sincsen, amely a forgalom élénkségét és állandóságát biztosítaná. Így Nagyvárad erősen halódik és az itt élő emberek régi erős, magabizakodása ma már inkább csak látszat és amolyan kényszerű hetvenkedés. Egy dolog azonban kétségtelen.

A mai Nagyváradnak változatlanul megvan az erős magyar jellege és úgy látszik vezetői sem veszik ezt rossz néven. Komoly panasz sehol sem hangzott el ellenük.

A többségi vezetők mindenike bölcs megfontoltsággal látja el a maga fontos feladatát.

A sajtóéletben is bizonyos álomosság mutatkozik. A lapok általában este 7 órakor jelennek meg, vagy pedig délelőtt. Az ugynevezett reggeli lap fogalma itt meglehetősen ismeretlen. Egyébként a lapok erősen lokális jellegűek és hogy úgy mondjuk, elsősorban is Nagyvárad közönségének kiszolgálására törekcszenek. Ezen túlmenően az események már kevésbé érdeklők őket. Mindenesetre a régi mozgalmas, élénk sajtóéletet, amelyet régen Ady, Biró, Nagy Endre, Emőd, később Zsolt Béla, Fehér Dezső, Marton Manó, Hegedűs Nándor és mások képviseltek, ma már csak mérsékelt formában lehet megtalálni. Ugy látszik,

a változott életviszonyok gazdasági, szellemi, politikai és egyéb vonatkozásban egyaránt kedvezőtlenül hatottak ki Nagyvárad sorsára. És ez a magyarázata annak, hogy ez a szép fejlődésre hivatott, lázas alkotó kedvvel telt város, most haldoklik.

Kényszerhalódás ez, amely talán egyszerűen mégis csak újra mozgalmas elevenéggé változik, ha a vezetésre hivatottak ráésszámolnak annak, mennyi termelő érték és erő buzog itt minden felé. Egyelőre azonban halódik ez a jobb sorsa érdemes város.

Ime a vázlatos korpék — egy Királyhágóntúli város életéről, — anno 1937-ben.

SELECT MOZGÓ: A szerelmes város. Jan Kiepusa idej filmje.

OPERA MOZGÓ: 2-es kémiroda. Fősz. Jean Murat, Vera Korene. Hétfőn premier: Gyilkosság a főpróbán.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: **MAYER ANTAL**

Nyomatott a **MAYER NYOMDA** körfőigazgatóján, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal. Regele Ferdinand 66., balra.

Ünneki távfeliról száma: 20—61.

NAPTÁR. Július 16. Péntek. Róm. kat. Karmel B. asszony. Prot. Walter. Ort. Sf. Mart. Atinogen. Izr. 8. Av. 5697.

Jóestét!

PRAKTIKUS VÖLEGÉNY.

- Mindent tudok Manci.
- Te mást szeretsz. Igaz?
- Igaz..
- A nevét!
- Meg akarod ölni?
- A dehogya... El akarom adni neki a jegygyűrűmet.

HA KÉPRENDELŐ SZÉNKERESKEDŐ

Festő: Kérem uram egy ilyen szénrajzot elkészítenek Önnek 2000 lejért.
Megrendelő: És mennyibe kerül, ha én szállítom hozzá a szénét?

CSAK TAPINTATOSAN

A kövér ur így szól a háziasszonyához:
— Kérem csináljon öt személyre rántottat.

— Vendégeket vár? — érdeklődik a háziasszony.

— Ó, nem, de ha az mondom, hogy csináljon 15 tojásból rántottát, még azt találja hinni, hogy nagyétkű vagyok.

JÓ TANÁCS

- Ugy mulatnék szabad téren!
- Nincs egy jó tanácsa, kérem?
- Mondok egyet, ez helyt áll is: Ujságíró-júliális!

— Ügyeletes gyógyszerárak. Július hó 10-étől, szombaton estétől 16-ig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Str. Memorandului; dr. Olariu, Str. Regina Maria; Minerva, Cal. Regele Ferdinand; dr. Rusu Aurel, Str. Cipariu 1.

— **HALÁSZI** munkaruhái, orvosi köpenyei a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése: váltakozó égboltozat, csökkenő hőmérséklet, csapadékok.

— Ez biztosan mindenkit érdekel, mert Kolozsváron, ahol különösen nyáron olyan nagyon hiányzik minden szórakozási lehetőség... és különösen most, amikor az emberekben a rossz időjárás belefagyasztotta a kedélyt... itt, ahol nincs színház, nincs egy rendezett üdülőhely, valóságos oázisként mutatkozik a folyó hó 24-én megrendezett ujságíró júliális. Mindenki jöjjön el! A toll harcosai garantálják, hogy kitűnően fogja magát érezni. Ötletes, nagyszabású fővárosi jellegű kerti mulatságot rendez a Népkisebbségi Ujságírószervezet, amelyre szeretettel és tisztelettel mindenkit meghív. Az ünnepélyt a Református Kollégium udvarán, tornatermében, illetve összes helyiségeiben tartjuk meg, tehát kedvezőtlen idő esetén is biztosítjuk arról a mulatni akaratát, hogy szabad téren is, de ha megindul a zápor, fedél alatt legjobb mulatsika és legjobb hangulat mellett remekül fog szórakozni.

Megkezdődött a bíróságok nyári szünete

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Ma déli 12 órakor kezdődött meg a bíróságok nyári szünete, amely szeptember 15-éig tart. Ez idő alatt a bíróság csak a ki-mondott sürgős ügyekkel foglalkozik. A nyári szünet alatt a törvényszéken Filipescu Richard elnök, Dragusanu Stefan, Cozea Vasile, Matei Nicolae, Fatu Titu és Butura Grigore bírók teljesítenek szolgálatot. Az ügyészségen július 15-étől augusztus 15-ig dr. Bi-reescu Nicolau főügyész és Ciugudeanu Marius, augusztus 15-től szeptember 15-ig dr. Pop Maxim és Lesviodax

Alexandru ügyészek látják el a teendőt. A vizsgálóbírói kabineteknél a szolgálat sorrendje a következő: Julius 15-től augusztus 1-ig Marinovici Mihai, az I. kabinet és Danicel Grigore a II. kabinet vizsgálóbírója maradnak hivatalukban. Augusztus 1-étől szeptember 1-ig mind a három kabinetben dr. Breban Emil, a harmadik kabinet vizsgálóbírója teljesít szolgálatot. Szeptember 1-től 15-ig újból Marinovici és Danicel vizsgálóbírók intézik a vizsgálat alatt levő ügyeket.

Lázasan erősítik a francia-belga határt

(PÁRIS.) A kamara hadügyi bizottsága egy szűkszávu hivatalos közlemény szerint fontos tanulmányutat végzett a belga határvidéken Lille környékén, amelynek különös katonai jelentősége van Franciaország számára azóta, hogy Belgium semlegességi alapra helyezkedett. Annak idején bejárta a világsajtót, hogy a francia vezérkar most már nem elégedhetik meg a belga-német határ védelmében való közreműködés lehetőségével és szükségesnek tartja, hogy a francia-német határ mentén húzódó híres erődítmény-övezethez, az úgynevezett Maginot-vonalhoz hasonló erődítmény-láncolatot építsenek a francia-belga határ mentén is.

E hírek kipattanása óta még nem sok idő telt el, de úgy látszik, hogy a francia vezérkar kívánságának valóra váltásához nyomban hozzálátott a megfeszített munkával folyik a francia-belga határ erődítmény-övezetének kiépítése. Ennek az erődítmény-övezet-

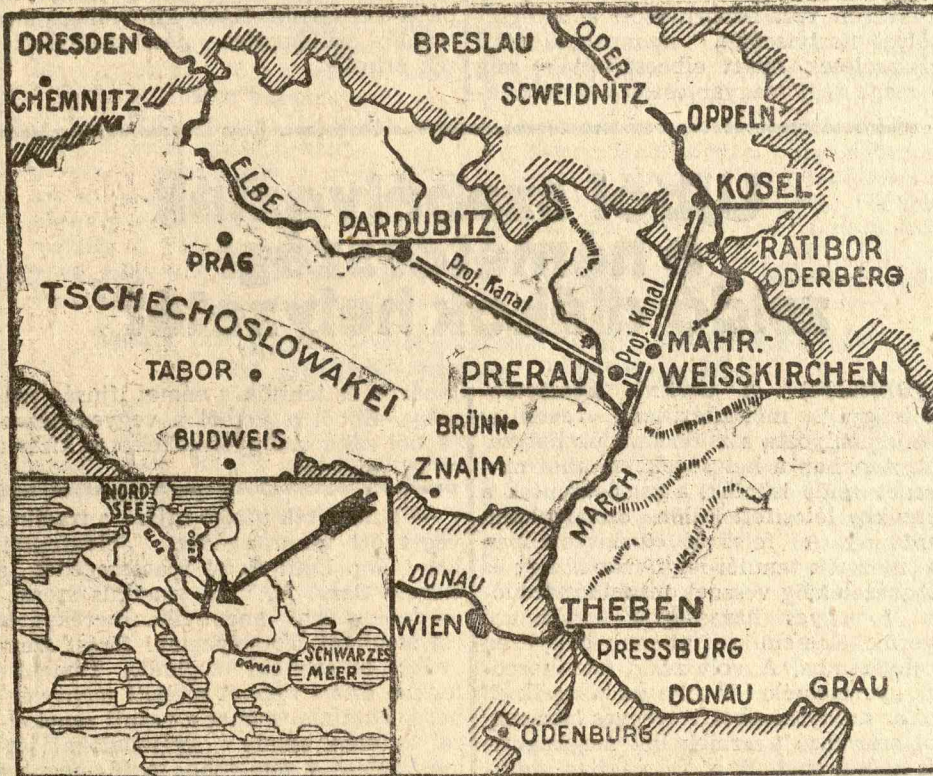
nek egyik szakasza — a jelek szerint — bámulatosan gyors munkával már el is készült, mert a kamara hadügyi bizottságának tanulmányutjáról kiadott hivatalos jelentés tanúsága szerint a bizottság tagjai azokat a határ-erődítményeket tekintették meg, amelyek Lille városa és az Északi-tenger partja között húzódnak a belga határ mentén. Ennek az erődítmény szakasznak három csomópontja a dunquerquei kikötő, az armentièresi erődítmény-bástya és a lillei határháromszög védő erődítménylanc. A bizottság tagjai akiket az I. számú franciaországi hadtestkörzet parancsnoka, Doumenc tábornok és Duron tábornok, második vezérkari főnök kalauzolt, elsősorban ezt a három erődítménycsomópontot tekintették meg és különös érdeklődést tanúsítottak egyrészt a gépesített csapatok elhárítását szolgáló berendezések, másrészt a dunquerquei kikötő-erődítmény védelmi berendezései iránt.

CAPITOL MOZGÓBAN pénteken premier! Hölgyek napja. Minden nő egy értékes ajándékot kap pénteken a 9 órai előadáson. Vetítve lesz a legragyóbb kiállítás és rendezési filmsláger

Az 50-es kabin titka

Főszereplők: CAROLE LOMBARD ÉS FRED MAC MURRAY
Ma utoljára: CSOKOS ÓRÁK. Paul Hörbiger és Sybille Schmitz.

Az Odera-Duna-csatorna-tervezet

A német kormány nagyszabású tervvel foglalkozik. Csatornával akarja összekötni az Oderát és a Dunát. Ennek a csatornának hossza 240 kilométer volna, költsége pedig 1,5 milliárd koronálna.

Reuter Jelenti:

(BÉCS.) Hóman Bálint kultuszminiszter és Röder Vilmos magyar honvédelmi miniszterek nyári szabadságukat Ausztriában töltik el.

(FIRENZE.) Erzsébet belga anyakirálynő Firenzébe érkezett.

(FRIEDRICHSHAFEN.) Az „L. Z. 130” Zeppelint héliumgáztöltésére építik át, miután az amerikai hatóságok és a Zeppelin Reederei között aláírásra került a „hélium-szállítási szerződés.”

(PÁRIS.) Mértékadó helyről megerősítik azt a hírt, hogy a szociális párt vezére, de la Roque ezredes megvásárolta a „Petit Journal” című francia napilapot.

(DUBLIN.) Az új dublini német követ Hempel dr. tegnap bemutatta megbízólevelét de Valera elnöknek.

(SANA.) A Yemeni imám Yemen számára nagy mennyiségű hadianyagot rendelt meg az európai államokból.

(SAN FRANCISCO.) Az Earhart Amália keresésére kiküldött 60 repülőgéppel dolgozó csapatok már visszatértek az amerikai szárazföldre. Most már mindenki előtt bizonyos, hogy a pilóta elpusztult.

(BERLIN.) E hó végén 400 Hitler ifjú megy három hetes táborozásra Itáliába és azután 400 olasz avantgárdista adja vissza a látogatást Németországban.

(VARSÓ.) A lengyel-német felsőszőlési áru és személyforgalmi, valamint a határátlépést szabályozó módokat tárgyalásai megkezdődtek és minden valószínűség szerint még e héten befejezést nyernek.

(AMSZTERDAM.) A holland hatóságok éppen abban a pillanatban tartóztattak le két Amszterdamban működő kommunista toborzót, amikor néhány fiatalemberrel önkéntes szolgálati megállapodást írtak alá. Mindkettőjüknek nagyobb összegű pénzt találtak, melynek eredetére vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadtak.

— Megszigorították a fürdőkezelmények igénybevételét. A CFR vezérigazgatósága körrendeletben utasította azokat az állomásokat, amelyek fürdőkezelmények nyújtására jogosítottak, hogy csak az esetben érvényesítsék a kedvezmények jegykeit, ha azok felmutatói nyugtákat mutatnak be a gyógyilletékek (kurtaxák) kifizetéséről is.

— Véres szerelmi dráma Brassó mellett. A Brassó melletti Türkös községben Pelmann Vilma fiatal leány kiadta az útját udvarlójának, Hor István tisztviselőnek. Ebből szóváltás keletkezett, melynek során a férfi revolvert rántott elő és két lövést adott le a leányra. A lövések zajára berohant a szobába a leány édesanyja, aki rávetette magát Horra. A tisztviselő ekkor az asszonyra is rálépett, aki szintén összeesett, majd a férfi maga ellen fordította a fegyvert és fejbe lőtte magát. Mindhármat életveszélyes állapotban szállították kórházba.

— Új távolsági világrekordot állítottak fel az orosz repülők. Los Angelesből jelentik: Az Északi Sark felett átrepült Ant 25 repülőgép orosz pilótái a kaliforniai San Jacinto városától öt kilométernyire a mezőn szállottak le és Codos és Rossi 9104 kilométeres távolsági világrekordját megdöntve 10.860 kilométeres teljesítménnyel új távolsági világrekordot állítottak fel. A gépben még volt benzín, de a három motor közül az egyik kezdett kihagyni és a pilóták ezért szállottak le kedvező körülmények között.

— Tömegpusztulást okozott a mérges gomba. Budapestről jelentik: Gödöllő mellett, Domony falucskában Taska Mihályné a közeli erdőből nagymennyiségű gombát hozott magával. A falubeliek ezt megtudva, kimentek a kitűnő gombalelőhelyre és nagymennyiségű gombát szedtek össze, úgy, hogy csaknem az egész falu evett abból. Rövidesen valamennyien rosszul lettek száznál többen. Három mentőkocsit ment ki azután Budapestre segítségért nyújtani a mentők száznál több gyomormosást végeztek. Az áldozatok közül ötven meghaltak, harminc állapotuk még mindig életveszélyes, a többiek megmentésében azonban biznak az orvosok.

Sorozatos tüntetések voltak Párisban és Marseilleben

Felsőszilézia területe 17 év után teljesen felszabadult a Népszövetség mandátuma alól. A Daily Telegraph szerint a kisebbségi probléma megfelelő megoldásával a Népszövetség visszaszerezhetné elvesztett tekintélyét.

(PÁRIS.) A tegnapi nemzeti ünnepen különösen

az esti órákban több helyen sorozatos tüntetések és zavargások voltak. Este a fővárosban a sztrájkoló pincérek mintegy 50-en berontottak a Paix kávéházban annak teljes berendezését összezúzták és a felszerelést is tönkre tették.

A rendőrség közbelépése vetett véget a rombolásoknak és ennek során három pincért letartóztattak.

Több más kávéházban hasonló botrányos jelenetek játszódtak le. Adott jelle a sztrájkoló pincérek be-
rontottak a kávéházakba és ott mindent össze-vissza zúztak. Marseilleben a löverseny-téren voltak súlyos botrányok. A közönség rombolni és gyújtogatni kezdett.

Okot erre az szolgáltatót, hogy állítólag az egyik versenyszámot szabálytalan futtatással folytatták le. A közönség követelte a fogadási pénzek visszaadását s amikor a versenyigazgatóság vonakodott ennek eleget tenni, összerombolták a korlátokat és berontottak a versenypályára. Itt meg akarták akadályozni a további versenyt, majd a versenyzőket feldöntötték, deszkákból máglyát raktak és felgyújtották.

A kivonult rendőrség nem tudott rendet teremteni, csak úgy, hogy a versenybizottság visszafizette a belépti díjakat.

Felsőszilézia függetlenné vált

(VARSÓ.) Felsőszilézia azon területe felett, amely 1920 óta népszövetségi mandátum-terület, az elmúlt éjszaka éjféllévet ért a Népszövetség hatásköre. Július 20-ára már össze is hívták a lengyel parlamentet a rendkívüli ülés szakra, hogy a kérdéses terület köz-
igazgatási helyzetéről döntsön. Ugyanez történik a német felsősziléziai területekkel is.

Vissza lehet szerezni az elvesztett tekintélyt...

(LONDON.) A népkisebbségek konferenciáival kapcsolatosan az angol lapok nagy cikkeket írnak. A Daily Telegraph a helyzet áttekintése után megállapítja, hogy

a kisebbségi probléma megfelelő megoldása nem tűrhet késedelmet. Ha ezt a kérdést igazságosan megoldják, úgy a Népszövetség visszaszerezheti elvesztett tekintélyének javarészt.

A népkisebbségi kongresszuson a romániai magyarságot báró Jósika János, Balogh Arthur és dr. Sulyos István képviselik és a tárgysorozaton ott szerepel Balogh Arthur előadása is a Népszövetség kisebbségi eljárásáról, amellyel szemben tizenegy pontban állapítják meg a legsúlyosabb kifogásokat.

Harc a benemavatkozás mellett és ellen

(LONDON.) A benemavatkozás rendszerének megmentésére készített angol javaslatok miatt, amelyeket a polgári lapok is pesszimistikusan ítélnak meg, baloldali körökben nagy a felháborodás és élesen támadják miatta Edent. Azzal támadják, hogy most már kizárólag Franco érdekeire van tekintettel

és szinte ki akar rántani minden gyé-
ként a valenciai kormány alól. Az angol munkáspárti lapok szerint az angol munkásság soha sem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy Francot hadviselő félnek elismerjék. De a kérdésnek az önkéntesek visszavonásával való egybekapcsolása amúgy is kétségessé teszi a sikert.

A munkáspárti ellenzék az alsóházban elhatározta, hogy harcot indít az új javaslat ellen és a vitát az alsóházban e fölött még ma megkezdi.

Az olasz lapok tartózkodóan írnak, míg a francia sajtó egyrésze meglepően elégedetten fogadja az új javaslatokat.

Franco nyilatkozata

Franco tábornok salamancai híradás szerint egyébként tegnap fogadta első

izben a külföldi újságírókat és kijelentette, hogy

szabad látogatást engedélyez részükre az összes arcvonalakon, de arra kéri őket, hogy csak is az igazságnak megfelelő tudósításokat közöljenek.

Szerinte a spanyol nemzetieknek kétös missziójuk van: Védelmet jeleteni a kommunizmussal szemben, másfelől megmenteni Spanyolországot a zürzavartól a rend és igazság helyreállításával. Amint mondotta, Spanyolország békéjét csakis a nemzetiek szövetségével nyerhetné vissza.

Csang-Kai-Sek harcias

(SANGHAI.) Csang-Kai-Sek marsall kijelentette, hogy háboru esetén azonnal félmillió kitűnően felszerelt és legkiválóbb katonai vezetők alatt kiképzett hadsereget tud harcba vetni.

Gyilkosság, vagy emberölés?

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Tegnap tartották meg a helyi ügyészség II. kabinetjében dr. Breban Emil vizsgálóbíró előtt Moldovan János kajántói legény gyilkossági ügyének vádtagyalását. Mint ismeretes, a szolgálégy átvágta gazdája feleségének, Kelemen Juliskának a torkát. Ciugudeanu ügyész a tárgyalá-

son gyilkosság címen vádemelést javasolt. Dr. Moldovan Valer védőügyvéd azt állítva, hogy az előre megfontolt szándék hiányzott, arra kérte a vizsgálóbíró, hogy emberölés címen emeljen vádat, ami sokkal enyhébb minősítés. Dr. Breban a napokban dönt a vádemelés kérdésében.

Nem vagyok azonos,

ennek hivatalos megállapítását kéri Kun Béla magyar kisgazdapárti képviselő

(BUDAPEST.) Kun Béla kisgazdapárti képviselő érdekes akciót kezdett amiatt, hogy a lapokban és a közvéleményben számtalanszor összetévesztik Kun Bélával, az Orszórszágba menekült egykori tanácsköztársasági diktátorral. Mészerezte tehát Kun Béla személyi adatait Kolozsvárról és Nagyváradról és ezeket az adatokat saját személyi adataival együtt eljuttatta a belügyminisztériumhoz. Ezekből kiderült, hogy a vörös Kun Béla, helyesebben Kohn Béla, nagyváradi származású, Kolozsváron volt háboru előtt a betegsé-
gélyző tisztviselője, ahonnan hivatali visszaélések miatt elbocsájtották, míg ő maga régi magyar családból származik.

Dulin kisgazdapárti képviselő szerdán indítványt is jegyzett be a törvényhozásnál, amelyben kéri a belügyminisztert, állapítsa meg, hogy a vörös Kun Béla szabályszerűen magyarosította-e nevét Kohnról Kunra és ha igen érdemtelenül címen fasszák meg ettől a névtől. Ha pedig a szabályszerű név-
változás nem történt meg, rendeletileg kötelezzék az összes érdekeltet arra, hogy Kun Béla neve helyett mindig a valódi Kohn Béla nevet használják, mert másképpen Kun Béla kisgazdapárti képviselőt ebből kifolyólag még további kellemetlen névösszetévesztések érhetik.

Ujból szabályozták a németországi zsidó diákok helyzetét

(BERLIN.) A berlini nemzetnevelésiügyi minisztérium rendeletben szabályozta a zsidó tanulók helyzetét. Azokban a helységekből, ahol nincsenek zsidó iskolák, a zsidó tanulók a részükbe létesített külön osztályokban tanulnak. A felső és szakiskolákban az intézetek tanulói létszámának egy és fél százalékáig vesznek fel zsidó tanulókat. A vegyes házasságból származó gyermekek nem számítanak bele ezen arányszámba. A volt zsidó frontharcosok gyermekeit is teljesen kiveszik ebből az arányszámból. A vegyes házasságból származó gyermekeket megszűgortás nélkül engedik az iskolákban tanulni és ezek népiskolákat, szakmai iskolákat és főiskolákat is elvégezhetnek. A zsidó tanulók azonban nem lehetnek

tanárok és tanítók a német ifjúság számára. Ebből a jogból a vegyes házasságból származó gyermekeket is kizárja az új rendelet.

— Kikisérték utolsó útjára a tragikus véget ért iparossegédet. Jelentettük, hogy Pop Emil fiatal iparossegédet a Regele Carol II. úton tragikus szerencsétlenség érte, amennyiben kerékpárjáról lezuhant, koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. Temetése tegnap óriási részvét mellett ment végbe. A hatalmas menet a vasúti zenekarral az élen, amely gyászdalokat játszott, ment a temetőbe, majd megható szertartás keretében helyezték örök nyugalomra az alig 19 éves korában tragikus módon meghalt fiatalembert.

Eltemették dr. Filep Gyulát

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Szerdán délután hatalmas részvét mellett ment végbe a református kórház igazgató-főorvosának, dr. Filep Gyula ny. egyetemi magántanár és ny. vármegyei főorvosnak temetése. A díszes ravatalt való-
sággal elborították a virágok. A gyászszertartást Vásárhelyi János református püspök végezte, aki magasröptű ima után meleg szavakkal méltatta Filep Gyula sok-sok érdemét. Dr. Mester Gábor, a ref. kórház orvosai nevében búcsúzott bensőséges szavakkal a nagy halottól, míg dr. Bene Ferenc református főgondnok a kórházi választmány és a diakonissza-intézmény nevében vett búcsút az örökre elköltözött orvostól. Majd a koporsót kocsira tették és az óriási tömeg elkísérte a sírjához dr. Filep Gyulát. A sírgödörnél dr. Borbáth Dániel teológiai tanár, a diakonisszák lelkipásztora beszélt, utána pedig dr. Koleszár László, a Muzeumegyesület, a volt tanítványok és a ref. kollégium vendíkjainak nevében búcsúztatták Filep Gyulát, akinek koporsóját néhány év előtt elhalt feleségének koporsója mellett helyezték örök nyugalomra. A diakonissza testvérek zsoldárának kísérelével végződött a megható gyászün-

— Halálhíradás. Özv. Krusnyiczky Károlyné f. hó 14-én hirtelen elhunyt. Temetése 16-án, pénteken délután 5 órakor lesz a köztemető kápolnájából.

— Építőmunkások felévi közgyűlése. A kolozsvári Építőmunkások folyó hó 16-án, pénteken délután fél 6 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban felévi közgyűlést tartanak.

— Az éjjeli munka eltörlését követelik a sütőmunkások. A cluji sütőmunkások folyó hó 18-án, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban felévi közgyűlést tartanak. A közgyűlésen ismételtén állást foglalnak az éjjeli munka eltörlése mellett. A közgyűlés iránt a sütőmunkások körében érthető érdeklődés nyilvánul meg.

— Vasúti munkások gyűlése. A kolozsvári vasúti munkások folyó hó 18-án, vasárnap délután 10 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban általános vasúti munkás-gyűlést tartanak.

— Rendőri hírek. Balázs E. piaci árus hat nappal ezelőtt feljelentést tett az I. kerületi rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek sátorából 7800 lej készpénzt loptak el. Az erélyes nyomozás során az I. kerületi rendőrség emberei az éjszaka folyamán elfogták a tetteseket és pedig Bercanu Gheorghe, Pietroasa 4. sz. alatti és Thirmai Ferenc, Aron uca 4 szám alatti fiatalemberek személyében, akiket letartóztattak és megkezdtek kihallgatásukat. A megtevédek beismerték nyomban tettüket, a pénzt azonban visszaadni nem tudták, mert ebből rendeztek Bukarestbe kéjutazást. A kihallgatás még folyik. — Permesné, a lupsai Oituz-vendéglő bérője, bejelentette három nappal ezelőtt a rendőrségen, hogy cselédje, Vári Susanna nyomtalanul eltűnt és magával vitte háziasszonyának 500 lej készpénzt és különböző tárgyakat. A lányt a rendőrség kézrekerítette és előállította, hogy tisztázza a pénz-eltulajdonítás részleteit. — A bűnügyi osztály letartóztatta Kispál János Muncitorilor 83 szám alatti és Paizs Miklós Colonia Paulianon lakó fiatalembereket, akik a P. Mihail Vi-teazulon Csipkés György tordai gazdálkodó zsebéből 1500 lejt kiloptak. Kihallgatásuk után átadják őket az ügyész ségnek.

— Magánalkalmazottak gyűlése. A kolozsvári magánalkalmazottak szervezete tegnap este a záróra-szabályozás kérdésében népes gyűlést tartott. Számos fel-
szólalás hangzott el s a szónokok egytől egytől a záróra rendezését sürgették. Különösen a fűszerzakma alkalmazottai méltatlankodtak, mert ennél a szakmánál a legsúlyosabbak az állapotok ebben a tekintetben. A gyűlés kimondta, hogy minden törvényes eszközzel azon lesz, hogy a fűszerkereskedelmi alkalmazottak is ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint a többi alkalmazottak. Elhatározták egyben, hogy a 8 órai munkaidő biztosításáért szeptember kezdetével újabb harcot indítanak.

CENZURAT.

100 lei előleggel
és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket
Memorandumai 25
ARCO
cipőkereskedelmi vállalatnál.